

MGE HÍREK

A Mezőgazda Kiadó gondozásában, a „Környezet és Tájgazdálkodás” sorozat 5. köteteként a közelmúltban megjelent az „Alternatív baromfitenyésztés és -tartás” című szakkönyv. Az MGE közreműködésével és az FVM Állattenyésztési Alap támogatásával kiadott, 321 oldalas kézikönyv szerkesztője Szalay István, a könyv szerzői a baromfitenyésztés, tartás, takarmányozás, baromfi-egészségügy, marketing és az alternatív baromfitenyésztést érintő egyéb szakterületek neves szakértői.

Az alábbiakban a szerkesztő bevezető gondolatait idézzük:

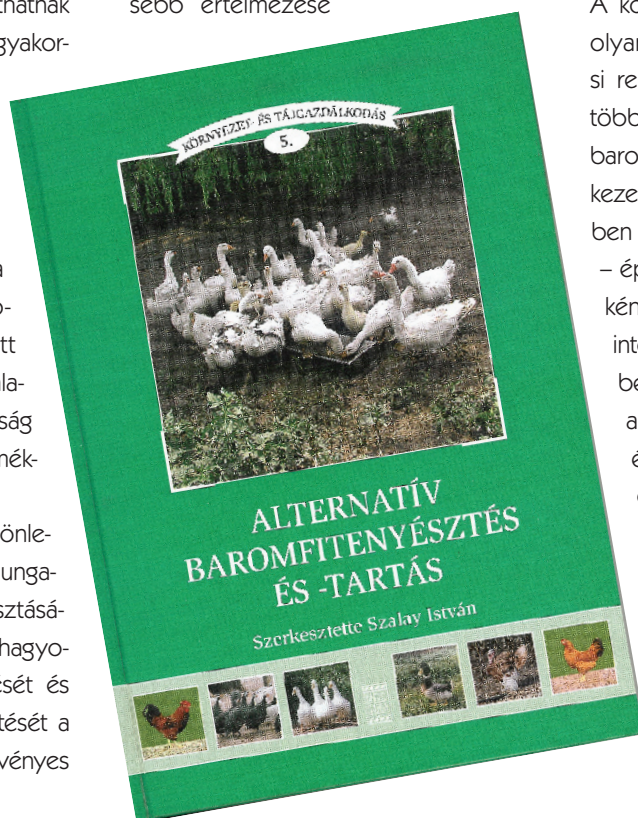
„Napjaink baromfiipara a globalizáció mintapéldája. A világ alig néhány nagyvállalata uralja a baromfitermék-előállítás – különösen az intenzív csirke- és pulykahús-termelés – legnagyobb részét, mely ugyanakkor folyamatosan és dinamikusan növekszik. Az uniformizált és ma már óriási összegeket elnyelő újabb és újabb tartási, takarmányozási és állategészségügyi technológiák fejlesztésével és a fajta- vagy hibridválaszték genetikai alapjainak fenntartásával csak a leggazdagabbak tarthatnak lépést, miközben a baromfiipar gyakorlatilag minden egyéb baromfitermelési formát megszüntet maga körül. Az 1960-as évek-től Magyarországon is megfigyelhető folyamat eredményeként eltűnnek a régi fajták és a baromfitenyésztéshez kapcsolódó szokások, és velük együtt azok a termékek is, melyek valamikor természetesnek, manapság pedig jobb esetben luxustermékek minősülnek.

Meggyőződésünk, hogy a különleges minőségű termékek és a hungarikumok előállításának és fogyasztásának igénye nem nélkülözheti a hagyományok megőrzését, felélesztését és az alternatív módszerek fejlesztését a baromfitenyésztésben sem. Érvényes

ez a baromfitenyésztésen belüli faj- és fajtaválaszték növelésére és a különböző – a környezet, a termelő, a fogyasztó és a termelésre használt fajták igényei, szükségletei és teherbírása szerint kialakított – tartásmódok alkalmazására egyaránt. Tudatában vagyunk annak is, hogy az alternatív baromfitenyésztési módszerek anyagiakban ma még nem versenyezhetnek a baromfiiparban elfogadottakkal. A könyv a környezet-kímélés, a biológiai és genetikai sokféleség (biodiverzitás) fenntartása, az állatvédelem, az ökológiai szemlélet szélesebb értelmezése

és hagyományaink megőrzése érdekében a termelést és annak anyagi hasznát sok esetben alárendeli az említett szempontoknak, azaz nem a „realizálható”, hanem a megőrzött értékekre helyezi a hangsúlyt. Mindez indokolja olyan alternatívák megfogalmazását és egységes szerkezetbe foglalt közreadását, mely a tömegtermeléssel szemben választási lehetőséget nyújt a fenntartható mezőgazdasági termelésben és fogyasztásban érintettek – azaz végeredményben mindannyiunk – számára.

A könyv legfontosabb célja az, hogy olyan baromfitenyésztési és tartási rendszereket mutasson be, melyek több vonatkozásban is az intenzív baromfiipari termelés alternatívájaként kezelhetők. Ez indokolja a könyv címében szereplő „alternatív” szót, melyet – épp a fent leírtak miatt – gyűjtőszóként használunk a legfontosabb, nem intenzív tartási módokra. Könyvünkben az alternatív baromfitartás egyaránt jelenti a hagyományos tanyasi és falusi természetes baromfitartást és a szigorú feltételekhez kötött, márkázott- vagy ökológiai (bio) termékelőállítását. Az alternatív baromfitartási módok közös jellemzője ugyanakkor a fenntartható mezőgazdaság szolgálata, azaz úgy állítanak elő különleges minőségű terméket, hogy

mindeközben a környezeti és természeti feltételeket, a hagyományos tartási formákat, a régi fajtákat megőrzi, lehetővé téve a választást utódaink számára is.

A kézikönyv a fent vázolt általános szempontok figyelembevételével készült. Kiadásával szeretnénk régi és új ismereteket továbbadni a termelők és fogyasztók széles körének, az idősebbeknek, akik még ismerik és a fiatalabbaknak akik már nem ismerhetik a hagyományos baromfitermékeket, továbbá segítséget kívánunk nyújtani azoknak a gazdáknak, akik az alternatív baromfitenyésztés valamely ágában látják a továbblépés lehetőségét. Az általános rész külön tanulmányokban ismerteti a biodiverzitás és génmegőrzés jelentőségét, az alternatív baromfifaj-

tákat és tartási formákat, a takarmányozás, az állategészségügy, az épített környezet, az állatvédelem, a minőségbiztosítás szerepét és fontosságát, az alternatív baromfitenyésztés és tartás lehetséges helyét a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programban. Az alternatív baromfitenyésztés során képződött termékek piacának megteremtése az ágazat szempontjából meghatározó jelentőségű, ezért az általános részt egy marketing fejezet és a márkázott termékek előállítását szabályozó két termelési rendszer – a francia Label és a magyar Red Master – feltételrendszerét és működését bemutató fejezet zárja.

A könyv második részében részletesen foglalkozunk valamennyi hazai baromfifaj (tyúk, pulyka, gyöngytyúk,

kacsa és lúd) alternatív tenyésztésével és tartásával. Az alternatív tartásra javasolható fajták közül elsősorban azokat a régi magyar baromfifajtákat ismertetjük, melyek a baromfiipar kialakulása előtt meghatározó szerepet játszottak a hazai baromfitermelésben. Kivételt csupán a ma még kevésbé intenzív módon termelő ágazatok, a gyöngytyúk, a lúd- és kacsatenyésztés esetében tettünk, mellyel a hazai nemesítők és fajtafenntartók különleges nemzeti értéket képviselő szakmai tevékenységét kívántuk kiemelni. ... A könyv elkészítésében közreműködők nevében kívánjuk a Tisztelt Olvasónak, hogy forgassa olyan örömmel könyvünket, amilyen örömmel mi azt készítettük és közreadjuk.”

SZALAY ISTVÁN